

Venedik Sarayı

Tophane'de Tomtomkaptan Sokak'taki Venedik Sarayı, bugün İtalyan Büyükelçisi'nin İstanbul'daki ikametgahı olarak kullanılıyor. Bu sevimli bina tarih boyunca çok el değiştirmiş, renkli günler yaşamış.

İtalyan Büyükelçiliği'nin İstanbul'daki ikametgahı olarak kullanılan Venedik Sarayı şehrin en estetik binalarından biri.

Bir zamanlar bütün Akdeniz'e yayılmış güçlü bir ticaret imparatorluğu olan Venedik Cumhuriyeti, diplomasinin yaratıcısı olarak biliniyor.

İşte bu nedenle Venedik elçilik binaları da birer sanat eseri. Tophane'de, Tomtomkaptan Sokak'ta bulunan İtalyan Büyükelçiliği'nin İstanbul'daki ikametgahı, bu Venedik Sarayı'larından biri.

Prof. Dr. İlber Ortaylı "Beyoğlu'nda Venedik Sarayı" başlıklı yazısında şöyle diyor:

"Bu sevimli saray, görmüş geçirmiş, Avrupa'nın ve Türkiye'nin siyasi çalkantılarını yaşamış bir yerdir. Denize doğru Postacılar Sokağı'na sapıp, köşede eski İspanya Elçiliği'ni geçince girilen Tomtomkaptan Sokağı'nda Venedik Sarayı, haşmetinden çok, sevimliliğiyle karşınıza çıkar. Sokağın öbür yanında Fransa Sarayı'nın bahçesi başlıyor, daha aşağıda İtalya Başkonsolosluğu ve İtalyan Lisesi, bir de

İtalya Otel'i. Anlayacağınız İtalya kokan bir sokak, ama İstanbul sokağı."

Pera bağlarındaki ev

Venedik Sarayı, ilk olarak Venedik Cumhuriyeti'nin Osmanlı İmparatorluğu'na gönderdiği balyozların ikametgahı olarak kullanılmış.

Osmanlılar İstanbul'u alır almaz, 1454'de Venedik'le yapılan anlaşma gereği, güçlü ticaret imparatorluğuna Osmanlı topraklarında elçi bulundurma hakkı verilmiş.

Ancak Venedik Sarayı'na taşınmaya kadar pekçok yer dolaşmış Venedik elçileri. 16. yüzyıl başlarında Galata'da otururlarken, bir süre sonra bölgenin kalabalıklaşması, yangın ve salgın hastalıklar yüzünden Pera'ya geçmişler. Balyoz Pietro Zen, 1527'de Venedik Cumhuriyeti'ne yolladığı mektupta Pera Bağları'ndaki bu evden bahsediyor. Bugünkü Venedik Sarayı'nın yerinde bulunan ve Sebastiano Salvago ile Zoia adında bir kadına ait olan bu bina, bahçe içinde, ahşap, tek katlı Türk eviymiş.

Elden ele dolaştı

Venedik Sarayı'nın daha sonraki yüzyıllarda başına gelenler, İtalyan

tarihinin bir özetini andırıyor.

● 1797'de Napolyon Venedik Cumhuriyeti'ni ortadan kaldırıyor. 1801'de Venedik Fransa'nın kontrolüne geçiyor. İstanbul'daki Fransız Elçisi Venedik Sarayı'nı yerleşiveriyor!

● Napolyon yeniliyor, 1815'te Viyana Kongresi'yle Venedik Avusturya İmparatorluğu'na bağlanıyor. Bu sefer de İstanbul'daki Avusturya Elçisi gelip Venedik Sarayı'na el koyuyor!

● İşin tuhaf tarafı, daha sonra İtalyan birliği kuruldu, Venedik Avusturya'dan kurtulup İtalya'ya katıldı, ama İstanbul'daki saray Avusturya'nın elinde kaldı.

● Nihayet Mondros Mütarekesi imzalandı. Avusturya yenilmişti. İstanbul işgal edilir edilmez, İtalyan birlikleri doğru Avusturya Elçiliği olan Venedik Sarayı'na gidip binaya el koydu. Tarih 27 Mayıs 1919'du. Öyle ki Avusturya Elçisi, Teşvikiye'de bir apartman katına sığınmak zorunda kaldı!

Bu kadar zengin bir geçmişe sahip olan Venedik Sarayı, şu anda İtalyan Büyükelçiliği'nin İstanbul'daki ikametgahı olarak kullanılıyor.

Selcen TANINMIS

Sarayın iç dekorasyonu en az dış görünümü kadar ilginç özelliklere sahip.

İtalyan Büyükelçisi Vittorio Surdo ve eşi Roya Surdo

İki başkentli bir ülkedeyiz

Beş ay önce Türkiye'de görevlendirilen İtalyan Büyükelçisi Vittorio Surdo ve eşi Roya Surdo, sık sık İstanbul'a geliyor ve Beyoğlu'ndaki Venedik Sarayı'nda kalıyorlar. Elçi ve eşi, bizi bu tarihi binada kabul etti...

Türkiye'ye geleli ne kadar oldu?
- Beş ay önce, Roma'dan Dışişleri Bakanlığı'ndan geldim. Burada benden önce bulunan Büyükelçi Bandini emekliye ayrılıyordu.

Türkiye, kariyeriniz için ne ifade ediyor?

- Türkiye bizim için önemli bir ülke. Akdeniz, Balkanlar gibi ortak meselelerimiz var. Ticari açıdan da önemli ilişkilere sahibiz. Dolayısıyla Türkiye'de büyükelçi olmak, biz İtalyan diplomatlar için her zaman önemli olmuştur. Bakanlık bana bu görevi verdiğinde çok onurlandım.

Peki nasıl buldunuz burayı?
- Geldiğim zaman ilişkilerimizde, bildiğiniz gibi birtakım zorluklar vardı. Benim hükümetim, dışişleri bakanım, başbakanım bana çok önemli bir görev emanet etmişlerdi: Bir an önce ilişkilerimizdeki bu zor dönemi atlatmak. Türk Dışişleri Bakanlığı'ndaki meslektaşlarımızla hemen çalışmalara başladık. Birkaç adımda ilişkilerimizi normale döndürebildik. Bu kötü dönem geçtiğine göre artık geleceğe bakabiliriz.

Buradaki hayatı nasıl buldunuz?

- Çok iyi! İki halk arasındaki benzerlik önceden de bildiğim bir şeydi. Hem fizik hem de karakter olarak birbirimize çok benziyoruz. Sinirleniyoruz ama sonra hemen geçiyor. Son yaşadığımız olay İtalya ile Türkiye arasındaki ilişkilere baktığınızda tek gerginlik.

İtalya'daki izlenim biraz değişti mi sizce? Türkiye'ye gelmek istemiyorlardı...

- Turizm açısından normale sanırım önümüzdeki yıl dönebileceğiz.

Buradaki günlük yaşamınız nasıl geçiyor? Sanırım biraz Ankara biraz İstanbul'da yaşıyorsunuz...

- Evet biraz orada, biraz buradayız. Çünkü iki başkentli olan bir ülkedeyiz. Ankara hükümetin başkenti, İstanbul ise ekonominin başkenti. Dolayısıyla sık sık İstanbul'a geliyoruz. Yorucu oluyor aslında ama ayak uydurmaya çalışıyoruz. Günler de çok hızlı geçiyor. Ben tenis oynamayı çok seviyorum ama her geçen gün buna daha az vakit kalıyor.

İstanbul'a ne kadar sıklıkta geliyorsunuz?

- Ortalama ayda iki kez geliyoruz. Burada genelde İtalyan işadamlarıyla toplantılarımız oluyor.

Libyalı sefir

Nerelisiniz?

- Ben 1943'de Libya'da doğdum. Babam ise Libya, Osmanlı İmparatorluğu'na aitken, orada doğmuştu. Beni Ankara'ya atadıklarında "Unutmayın, ben Osmanlı vatandaşıydım bir ara" dedim! Altı yaşına kadar Libya'da kaldım, sonra İtalya'ya döndük. Babam da Dışişleri Bakanlığı'nda çalışıyordu, ben

Fotograf: Senih GÜRMEK

SABAH ANKARA'DA GECE İSTANBUL'DA!

İtalyan Büyükelçisi'nin eşi Roya Surdo, İran doğumlu. Adının Türkçe karşılığı rüya. Biraz Ankara'da biraz İstanbul'da olmak ona zor değil, ilginç geliyor. Venedik Sarayı'nı çok güzel bir kadına benzetiyor ve "Her zaman iyi bakılmaları gerekir. Bırakırsanız gider..." diyor. İstanbul'un eğlencesini, restoranlarını seviyor. O sabahları Ankara'da, akşamları ise İstanbul'da olmak gerektiğini düşünüyor. Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan Roya Surdo, Venedik Sarayı'nın kapılarını, mimarlık ve sanat tarihini öğrencilerine çalışma yapmak istediklerinde açabileceklerini belirtiyor.

de onunla aynı mesleği yapmayı tercih ettim.

Evlilik ve aile yaşamı?

- Eşim Roya, İran doğumlu. İkimizin de ikinci evliliği. İlk evliliklerimizden benim iki kızım, onun bir oğlu bir kızı var. Onlar burada değil. Sadece eşimin oğlu Ankara'da Bilkent Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler okuyor. Yazın tatile gelmişti sonra burada kalmaya karar verdi.

İstanbul'a geldiğinizde Venedik Sarayı'nda kalıyorsunuz? Bu kadar tarihi bir sarayda yaşamak nasıl?

- Kesinlikle çok güzel ama bir o kadar da zor. Burası Ankara'dan daha büyük ve tarihi bir yer. İtalya hükümeti

bize, buradaki harcamalar, davetler için maddi bir kaynak ayırıyor. Ancak yaşadığımız mekanlar böyle olunca harcamalar da ona göre artıyor.

Bu sarayın tarihte Kazanova'nın evi olarak da geçtiğini duymuştum. Siz bu konuda bir şey biliyor musunuz?

- Bunu bilmiyordum! Burasıyla ilgili bir kitap var, onu okudum ama buna rastlamadım. Ama Venediklilere kadar uzanan bir tarihi olduğunu düşünürsek Kazanova'nın da burada kalmış olma ihtimali yüksek. Doğru olup olmadığına bakalım, eğer Kazanova'nın ruhu bu evdeyse bilmeyiz gerek!

Selcen TANINMIS

